

Kuuden suurimman kaupungin toimeentulotuen vertailu vuonna 2013

VD/5306/05.07.00/2013

Toimeentulotuen vertailuraportteja on tehty vuodesta 1994. Vuodesta 2005 lähtien Kuusikko-vertailun kaupungit ovat Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere, Turku ja Oulu.

Perus- ja vähimmäisturvaan tehdyt muutokset

Vuoden 2013 alussa toimeentulotuen perusosaan tehtiin 0,7 prosentin korotus 2,8 prosentin indeksikorotuksen päälle. Työttömän perusturvaa korotettiin 3,5 prosentilla. Näin ollen täysi peruspäiväraha ja työmarkkinatuki olivat 32,46 euroa päivää kohden eli noin 698 euroa kuukaudessa. Verojen jälkeen perusturvan varassa elävä työtön sai noin 558 euroa kuukaudessa.

Vuonna 2013 puolison tulot eivät enää vähentäneet työmarkkinatuen tai kotoutumistuen määrää. Lisäksi vuoden 2013 alussa luovuttiin lomakorvauksien jaksotuksesta ja työttömyysetuuksia maksettiin heti työttömyyden alettua siten, etteivät loppupalkassa maksetut lomakorvaukset enää vaikuttaneet maksamisen alkamiseen.

Yleistä asumistukea korotettiin vuoden 2013 alussa vuokrien nousua vastaavasti. Samalla tuensaajien tuloaraja korotettiin vastaamaan työttömän perusturvan nousua. Myös asumistuen perusomavastuun tuloaraja korotettiin vuoden 2013 alussa 25 euroa/ kk. Korottamisen jälkeen täysimääräiseen asumistukeen oikeuttava tuloaraja nousi yksin asuvalla 675 eurosta 700 euroon kuukaudessa.

Kuusikkokuntien kehityspiirteet

Vuonna 2013 kuutoskaupungeissa oli yhteensä 98 107 toimeentulotukea saanutta kotitaloutta, joissa oli 149 449 henkilöä. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien lukumäärä kasvoi edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa. Eniten tukea saaneiden määrä nousi pääkaupunkiseudun kunnissa. Myös tuesta osalliseksi tulneiden henkilöiden määrä kasvoi Turkua lukuun ottamatta kaikissa kaupungeissa. Eniten lukumäärät kasvoivat pääkaupunkiseudun kunnissa. Kuusikko-kuntien asukkaista keskimäärin 9 % sai toimeentulotukea vuoden 2013 aikana.

Vuoden 2013 aikana toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien ja henkilöiden määrä sekä muutos vuodesta 2012

	Kotitalouksia yhteensä	Muutos (%) vuodesta 2012	Henkilöitä yhteensä	Muutos (%) vuodesta 2012
Helsinki	41 901	5,9	60 681	5,9
Espoo	11 746	8,1	19 214	7,3
Vantaa	12 014	7,2	20 455	7,7
Turku	9 199	0,6	14 064	-0,4
Tampere	14 689	2,7	21 991	6,0
Oulu ¹	8 558	.	13 044	.
Kuusikko	98 107	.	149 449	.

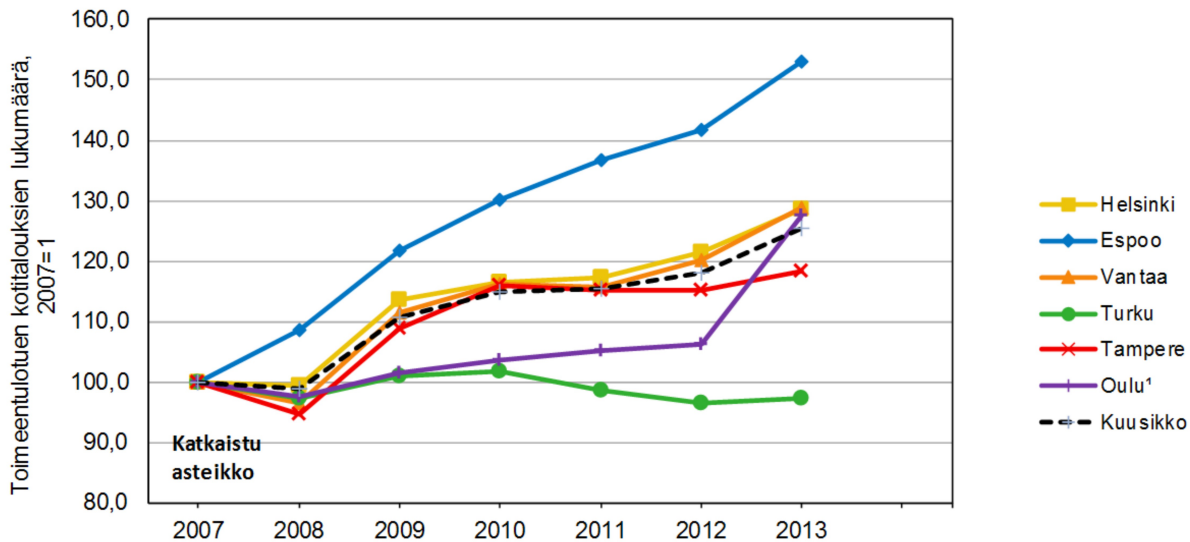
¹ Kuntaliitos 1.1.2013 (Oulu, Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo ja Yli-Ii).

Tiedot eivät vertailukelpoisia edellisvuoden tietojen kanssa.

Toimeentulotuesta osallisiksi tulleiden henkilöiden määrän kehitys (%) kunnan väestöstä vuosina

2007-2013

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013 (Oulu, Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo ja Yli-Ii).

Kuutoskaupunkien toimeentulotukea saavista kotitalouksista uusia tuensaajia oli 35,4%. Toimeentulotuen saajista 20,7% sai vuonna toimeentulotukea vähintään 12 kuukauden ajan. Edellisvuoteen verrattuna vähintään 12 kuukautta tukea saaneiden osuus nousi hiukan.

Kuutoskaupunkien toimeentulotuen saajista 58,5 % oli työttömiä. Työttömien määrä lisääntyi 2012-2013 20,3 %:lla (koko Suomessa 16,9 %). Työttömyysaste nousi edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa.

Toimeentulotuen kokonaiskustannukset nousivat edellisvuodesta kaikissa kaupungeissa. Toimeentulotuen vuosikustannukset kotitaloutta kohti olivat keskimäärin 3 472 euroa ja tuesta osalliseksi tullutta henkilöä kohti 2 279 euroa vuonna 2013. Toimeentulotuen kustannukset ovat pääkaupunkiseudun kunnissa muuta Kuusikkoa korkeammat. Selittäviä tekijöitä ovat toimeentulotuen kesto, tulottomien lukumäärä sekä muuta Kuusikkoa korkeammat asumiskustannukset.

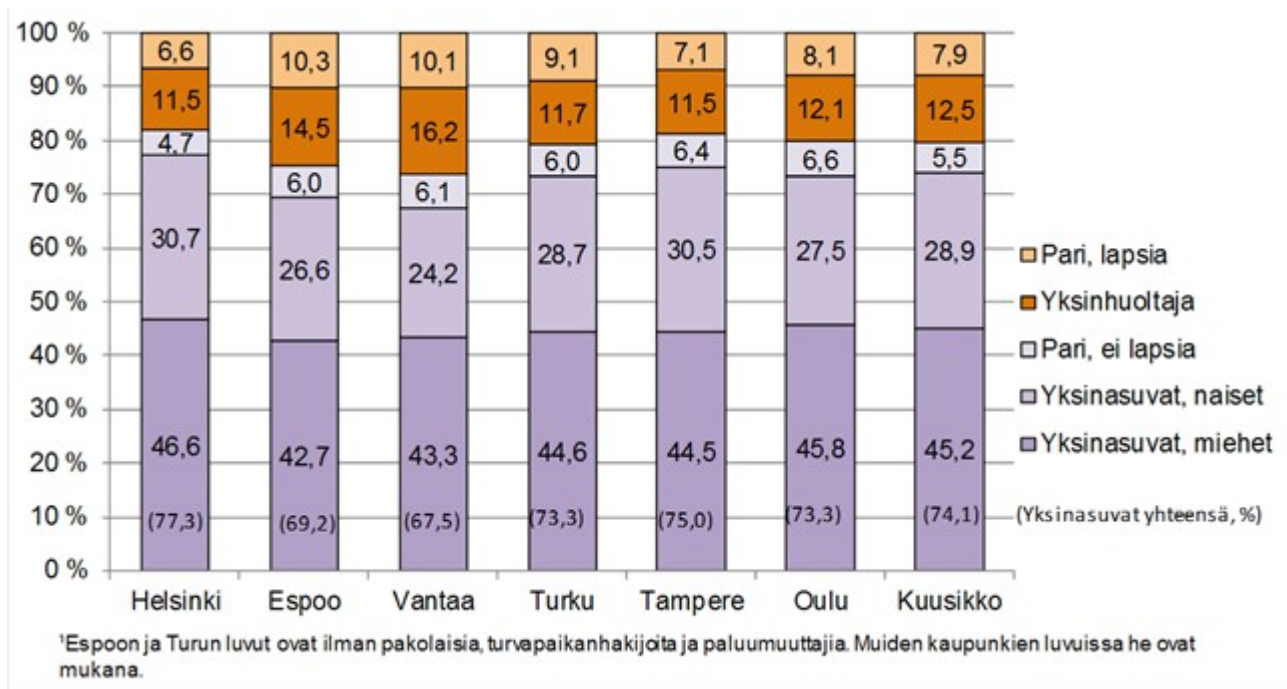
Vantaan erityispiirteet

Vantaalla toimeentulotukea saaneita kotitalouksia oli vuonna 2013 yhteensä 12 014 ja kasvua edellisestä vuodesta (2012) oli 7,2 %. Toimeentulotuesta osallisia henkilöitä oli Vantaalla 20 455 ja kasvua edellisestä vuodesta oli 7,7 %. Kuusikkokunnissa yksinasuvien osuus vaihteli Vantaan 67,5 %:sta Helsingin 77,3 %:iin.

Yksinhuoltajien osuus toimeentulotukea saavista kotitalouksista oli Vantaalla 16,2 %, mikä on korkein osuus verrattuna muihin Kuusikkokuntiin. Parien, joilla oli lapsia, osuus oli 10,1 % ja parien, joilla ei ollut lapsia, osuus oli 6,1 % Vantaalla.

Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet perhetyypeittäin vuonna 2013

Vantaalla, kuten myös Espoossa, toimeentulotukea saaneet perheet ovat tyypillisesti kooltaan Kuusikon keskiarvoa suurempia. Vantaalla tuensaajien perhekokoon keskimäärin 1,7. Vantaalla toimeentulotuesta osallisten lasten määrä kaupungin alle 18-vuotiaasta väestöstä on 14,7 %. Vuonna 2012 vastaava luku oli 13,6 %.

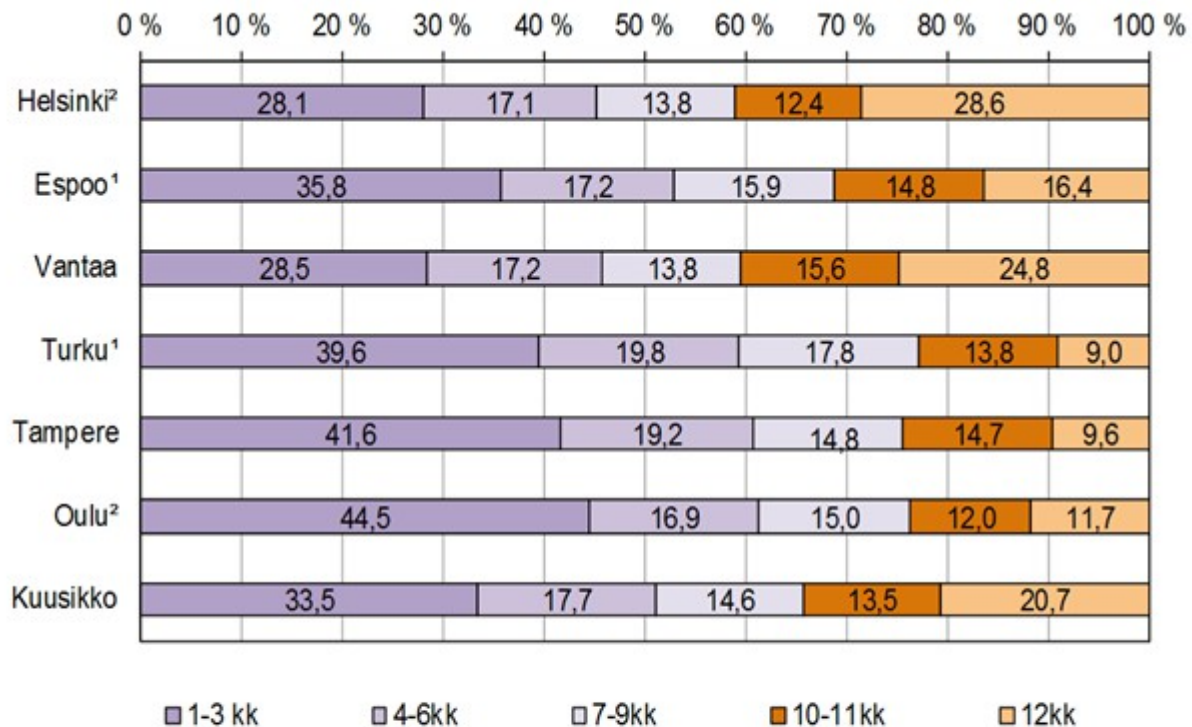
Ikäryhmittäin tarkasteltuna eniten eroja oli alle 25-vuotiaiden toimeentulotuen saajien osuudessa kaikista tuensaajista. Helsingissä heidän osuutensa oli kuutoskaupungeista pienin, 22,4 % ja Oulussa suurin, 33,5 %. Vantaalla luku oli 23,9 %.

Vähintään 12 kuukautta toimeentulotukea saaneiden osuudet kasvoivat ainoastaan pääkaupunkiseudulla: Espoossa 3,6 %-yksikköä, Vantaalla 1,6 %-yksikköä ja Helsingissä 0,6 %-yksikköä.

Vuoden jokaisena kuukautena toimeentulotukea saaneita kotitalouksia oli suhteellisesti eniten Helsingissä, 28,6 %, ja Vantaalla 24,8 %. Muissa kaupungeissa pitkäaikaista (12 kk) tukea saaneiden osuus oli selvästi pienempi. Espoo on kuitenkin hieman lähestynyt muita pääkaupungin kuntia pitkäaikaista tukea saaneiden osuudessa.

Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet (%) tuen keston mukaan vuonna 2013

¹Espoon ja Turun luvut ovat ilman pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja paluumuuttajia. Muiden kaupunkien luvuissa he ovat mukana.

²Helsingissä ja Oulussa lasketaan kuukauden aikana voimassaolevien päätösten perusteella, muissa kunnissa kuukauden maksutapahtumien perusteella. Päätöspohjainen laskutapa jonkin verran liioittelee päikääkaisen tuen saajien määrää.

Uusien toimeentulotukiasiakkaiden osuus oli vuonna Vantaalla 35 % ja uusien asiakkaiden osuus alle 25-vuotiaiden ikäryhmässä oli 41,5 %.

Vantaalla toimeentulotuen saajista oli työssäkäyviä 11,1 %, työttömiä tai lomautettuja 62 % ja opiskelijoita 11 % tuen saajan pääasiallisen toiminnan mukaan tarkasteltuna. Riski joutua toimeentulotuen tarpeeseen kohdistuu nimenomaan vähimmäisetuuksien varassa eläviin. Kaikkien tulonlähteiden mukaan tarkasteltuna vuoden 2013 marraskuussa työmarkkinatukea sai 37,2 % ja asumistukea 72 % ja ansiosidonnaista päivärahaa 2,2 %. Tulottomia kotitalouksia oli noin viidennes. Kuusikkokunnissa tulottomien osuus vaihteli Helsingin 22,4 %:sta Turun 6,8 %:iin.

Toimeentulotuen vuosikustannukset olivat Vantaalla 50 366 138 € ja nousua edelliseen vuoteen oli 12,6 %. Toimeentulotuen vuosikustannukset kotitaloutta kohti olivat keskimäärin 3 472 euroa ja tuesta osalliseksi tullutta henkilöä kohti 2 279 euroa vuonna 2013. Kustannukset kotitaloutta kohden nousivat Vantaalla 3,5 %. Tuen määrän nousuun henkilöä ja kotitaloutta kohden vaikuttaa muun muassa tukikuukausien lisääntyminen sekä ensisijaisten etuuksien vähäisyys (tulottomat).

Myönnetyn toimeentulotuen kustannukset 2013 ja muutos edelliseen vuoteen

	Kustannukset Euroa	Muutos (%) vuodesta 2012	Muutos (%) vuodesta 2012, defl.
Helsinki	158 784 179	9,0	7,4
Espoo	48 217 917	7,2	5,6
Vantaa	50 366 138	12,6	11,0
Turku	23 116 571	2,2	0,7
Tampere	38 198 468	7,4	5,9
Oulu ¹	21 919 222	.	.
Kuusikko	340 602 495	.	.
¹ Kuntaliitos 1.1.2013 (Oulu, Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo ja Yli-Ii). Tiedot eivät vertailukelpoisia edellisen vuoden kanssa.			

Selkeä ero pääkaupunkiseudun ja muun Kuusikon välillä syntyy asumismenoista. Sekä arava- että vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen neliövuokrat ovat pääkaupunkiseudulla muita kaupunkia korkeammat. Arava-asuntojen neliövuokrat ovat Espoossa ja Vantaalla hieman korkeampia kuin Helsingissä. Vantaan aravavuokrien hinnat ovat nouseet edellisestä vuodesta 4,57 % ja neliövuokra on keskimäärin 11,90 €, mikä on suurin Kuusikko-kunnissa. Vapaarahoitteisten neliövuokran muutos on Vantaalla 5,5 % verrattuna edelliseen vuoteen ja neliövuokra on keskimäärin 13,73 €.

Vantaalla tehtiin 79 552 toimeentulotukipäätöstä vuonna 2013 ja kotitaloutta kohden päätöksiä tehtiin 6,1. Toimeentulotuki jakautui perustoimeentulotukeen 81,2 %, täydentävään 13,5 %, ehkäisevään 1,5 % ja muuhun 3,8 %.

Vantaan työttömyysaste on 10,5 % ja nousua vuoteen 2012 verrattuna on 1,7 %-yksikköä. Espoossa työttömyysaste työttömien lukumäärän kasvusta huolimatta alittaa edelleen muiden kuutoskaupunkien sekä koko maan tason. Myös Helsingissä ja Vantaalla työttömyysaste on alempi kuin kuutoskaupungeissa ja Suomessa keskimäärin. Turussa, Tampereella ja Oulussa työttömyysaste on sekä muuta Kuusikkoa että koko maata korkeammalla tasolla. Kaikissa Kuusikon kaupungeissa työttömyysaste on huomattavasti korkeammalla tasolla kuin ennen vuosien 2008 - 2009 taantumaa.

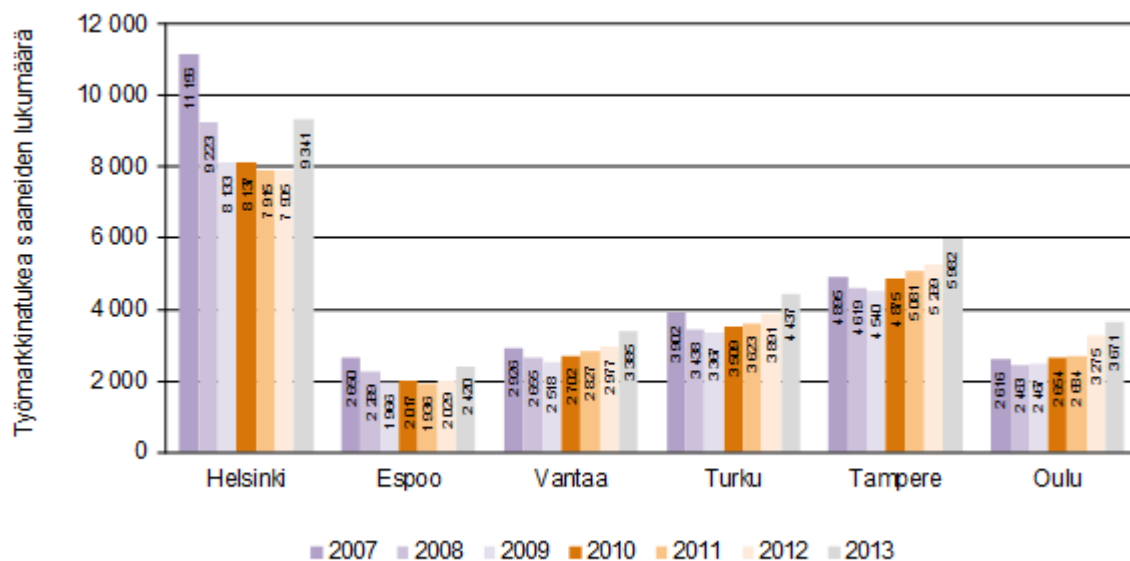
Työttömyysaste, työttömiä työnhakijoita työvoimasta (%) joulukuussa 2011-2013

	2011	2012	2013	Muutos (%-yksikköä) 2012-2013
Helsinki	7,6	8,4	10,3	1,8
Espoo	5,5	6,5	8,4	1,9
Vantaa	8,2	8,9	10,5	1,7
Turku	12,9	13,9	15,8	1,8
Tampere	12,8	14,7	17,1	2,4
Oulu	13,3	14,4	16,3	1,9
Kuusikko	9,1	10,2	12,1	1,9
Suomi	9,9	10,9	12,6	1,8

Pitkäaikaistyöttömien eli yli vuoden työttömänä olleiden määrä nousi edellisvuodesta kaikissa kaupungeissa: Helsingissä 40,1 % (2 436 henkilöä), Espoossa 71,4 % (1 206 henkilöä), Vantaalla 10,9 % (287 henkilöä), Turussa 13,9 % (428 henkilöä), Tampereella 35,6 % (1 797 henkilöä) ja Oulussa 18,7 % (578 henkilöä). Kuutoskaupungeissa oli vuoden 2013 lopussa yhteensä 8 515 yli vuoden työttömänä ollutta henkilöä. Tämä oli 2 436 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin. Vastuu pitkäaikaistyöttömyyden hoidosta ja rahoituksesta on tulevaisuudessa yhä enemmän kunnilla. Heikko työmarkkinatilanne on lisännyt paitsi työttömien työnhakijoiden lukumäärää, myös työttömyyden kestoa ja samalla myös toimeentulotukea tarvitsevien lukumäärä on kasvanut.

Vähintään 500 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneet 2008 – 2013

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.10.2014 § 8

Perhepalvelujen johtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Oheismateriaalina luottamushenkilöiden extranetissä:

- Raportti 2013 (ladattavissa myös Kuusikko-työryhmän nettisivuilta: www.kuusikkokunnat.fi)
- Diasarja 2013

Lisätiedot:

Sosiaalityön koordinaattori Kirsti Huvinen, puh. 09 8393 5090

Palvelupäällikkö Virve Flinkkilä, puh. 09 8392 2500

Sähköpostiosoitteet ovat muodossa: [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)